

Minister Edukacji i Nauki

Przemysław Czarnek

DN-WAN.056.17.2023.SP
Warszawa, 28 lutego 2023 r.

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na wystąpienie z dnia 15 lutego br. dotyczące sposobu procedowania w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora oraz doktora habilitowanego w przypadku sporządzenia dwóch negatywnych recenzji, przedstawiam poniżej następujące wyjaśnienia.

Na wstępie należy wyraźnie zaakcentować fakt, że wprowadzona ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm., dalej: ustawa PSWiN) korelacja między dwoma negatywnymi recenzjami i automatyczną odmową nadania stopnia doktora oraz stopnia doktora habilitowanego¹ stanowi rozwiązanie o charakterze projakościowym. Wynika ono z doświadczeń związanych z obowiązywaniem poprzedniej ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789). Brak analogicznych restrykcji w przedmiotowym akcie normatywnym powodował, że stopień doktora habilitowanego był nadawany mimo negatywnych recenzji oraz negatywnej opinii komisji habilitacyjnej (a stopień doktora mimo negatywnych recenzji).

Odnosząc się natomiast do istoty wystąpienia Pana Rzecznika wskazać należy, że ustawodawca w art. 221 ust. 11 ustawy PSWiN wskazał termin przekazania przez komisję habilitacyjną do podmiotu habilitującego uchwały zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego wraz z uzasadnieniem i dokumentacją postępowania. Wynosi on 6 tygodni od dnia otrzymania recenzji.

Z kolei podmiot habilitujący jest zobowiązany w terminie miesiąca od dnia otrzymania uchwały komisji habilitacyjnej do wydania decyzji administracyjnej o nadaniu albo odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego (art. 221 ust. 12 ustawy PSWiN).

¹ odpowiednio art. 191 ust. 1 oraz art. 221 ust. 10 zd. trzecie i ust. 12 zd. drugie ustawy PSWiN.

Wskazana przez Pana Rzecznika w korespondencji „sytuacja patowa” skutkująca ostatecznie – jak należy przyjąć - przekroczeniem terminów ustawowych może rodzić konsekwencje dla podmiotu habilitującego związane z ewentualną przewlekłością prowadzonego postępowania i skorzystaniem przez habilitanta z prawa do wniesienia ponaglenia do organu wyższego stopnia za pośrednictwem organu prowadzącego postępowanie na podstawie art. 37 *Kodeksu postępowania administracyjnego*. Zgodnie z art. 232 ust. 2a ustawy PSWiN organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów Kpa w stosunku do podmiotów habilitujących w sprawach nadawania stopni naukowych i stopni w zakresie sztuki jest Rada Doskonałości Naukowej.

Sporządzenie co najmniej 2 negatywnych recenzji w toku postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego nie zwalnia komisji habilitacyjnej z obowiązku wydania uchwały zawierającej opinię w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego. Uchwała ta nie może być jednak pozytywna. Wobec tego **istotna rola w kwestii prawidłowości przebiegu głosowania spoczywać powinna na przewodniczącym komisji habilitacyjnej**. Przedmiotowa uchwała podjęta w sposób niewłaściwy może być podstawą do jej zakwestionowania przez podmiot habilitujący i **zwrócenia sprawy do ponownego rozpatrzenia przez komisję habilitacyjną**. Należy mieć bowiem na uwadze, że właściwy organ podmiotu habilitującego obowiązany jest podjąć odpowiednie rozstrzygnięcie na podstawie uchwały komisji habilitacyjnej, jednakże nie jakiegokolwiek uchwały, lecz podjętej w sposób prawidłowy i zgodny z obowiązującymi przepisami².

Z kolei nadanie przez właściwy organ podmiotu habilitującego stopnia doktora habilitowanego mimo negatywnej opinii komisji habilitacyjnej nosi znamiona rażącego naruszenia prawa i stanowi podstawę do wznowienia procedury awansowej przez Radę Doskonałości Naukowej na podstawie art. 225 w związku z art. 194 ustawy PSWiN. Analogiczną interpretację przyjąć należy w przypadku postępowania w sprawie nadania stopnia doktora (tj. dopuszczenia do obrony rozprawy doktorskiej i nadania stopnia mimo dwóch negatywnych recenzji).

Przedstawiając powyższe stanowisko pragnę równocześnie zapewnić, że sformułowany przez Pana Rzecznika postulat zmiany obecnie obowiązujących regulacji prawnych, zgodnie z którym w przypadku dwóch negatywnych recenzji postępowanie awansowe zostanie zakończone rozstrzygnięciem organu jednoosobowego (tj. bez konieczności przeprowadzenia głosowania), będzie poddany szczegółowej analizie w ramach ewentualnej przyszłej nowelizacji ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

Z poważaniem

² Rada Doskonałości Naukowej, *Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego*, <https://www.rdn.gov.pl/dobre-praktyki.poradnik-postepowania-dotyczace-nadawania-stopnia-doktora-habilitowanego.html>, s. 40.

Przemysław Czarnek
Minister
/ - podpisano cyfrowo/